

GUIA DOCENT

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Estètica de la Música II
Codi	100635
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs – segon semestre
Horari	http://www.uab.cat/Document/823/693/GrauMusicologia,0.pdf
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Jordi Rifé i Santaló
Departament	Departament d'Art i Musicologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	935813816
e-mail	Jordi.Rife@uab.cat
Horari d'atenció	Dimarts i Dijous de 13 a 13'30h

2. Equip docent

Nom professor/a	Jordi Rifé i Santaló
Departament	Departament d'Art i Musicologia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	935813816
e-mail	Jordi.Rife@uab.cat
Horari de tutories	Dimarts i Dijous de 13 a 13'30h

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Coneixements de grau mig de música. Coneixement general de la Història de la Filosofia i de la Cultura i de la Història de la Música.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura proposa una aproximació a la història del pensament musical europeu des de l'època del Renaixement fins als nostres dies, a través dels escrits dels músics, teòrics, literats i filòsofs.

OBJECTIUS

- Conèixer la línia evolutiva del pensament musical del Renaixement fins al segle XX
- Comentar un text d'època o actual sobre la temàtica de que versa l'assignatura.
- Relacionar el pensament musical amb la història de la música.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE3- Reconèixer els corrents del pensament, en tots els seus ordres, en relació a la música.
Resultats d'aprenentatge	CE3.1- Conèixer i comprendre l'evolució de l'estètica de la música des d'una perspectiva diacrònica. CE3.2- Desenvolupar la capacitat crítica per interpretar textos d'estètica de la música. CE3.3- Utilitzar estratègies que ajudin a planificar i a desenvolupar les idees i a avaluar el text escrit. CE3.4- Estructurar les idees tenint en compte les diferents parts d'un text acadèmic. CE3.5- Interpretar el contingut d'un text i ser capaç de resumir-lo. CE3.6- Organitzar el contingut d'un text d'estètica de la música. CE3.7- Identificar i distingir la informació important de la informació secundària. CE3.8- Efectuar prediccions i inferències sobre el contingut.
Competència	.....CE7
Resultats d'aprenentatge	
Competència	CT1. – Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permetin descriure i transmetre els coneixements adquirits mitjançant presentacions orals efectives i adaptades a la audiència. CT2. – Comunicar de forma escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits, tant a través de textos especialitzats com divulgatius.
Resultats d'aprenentatge	
Competència	CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

1. El Renaixement. Música i neoplatonisme: el pensament simbòlic
2. Els teòrics, de Glareanus a Zarlino
3. El Manierisme: *musica reservata* i *musica poetica*
4. Reforma i Contrareforma. L'estètica del barroc
5. Música i paraula: Artusi i Monteverdi
6. Del racionalisme a l'estètica del sentiment. Mersenne. Descartes. Kepler. Kircher.
7. El pensament musical de Leibnitz.
8. Ragueneau i Le Cerf de la Vieville
9. J.S.Bach i l'Il·luminisme
10. La música en la cultura il·luminista. Rameau. Els Enciclopedistes
11. L'*Sturm und Drang*. Aspectes preromàntics en C.P.E. Bach i W.A. Mozart. E.Kant i la música.
12. El Romanticisme. Música, literatura i filosofia. Herder, Goethe, Wackenroder, Hoffmann, Schelling, Hegel, Schopenhauer
13. Els músics davant la música: Schumann, Berlioz, Brahms i el tema de la inspiració
14. Wagner i Nietzsche. Hanslick i el formalisme
15. El positivisme i la historiografia musical. Brelet
16. L'estètica sociològica. Adorno.
17. Stravinsky, Boulez i les poètiques del segle XX

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les classes es basaran en exposicions magistrals i lectures de textos. Es propiciarán debats i col·loquis a partir de lectures fetes pels alumnes. Es convidaran a especialistes en la matèria per realitzar conferències, en funció de la disponibilitat econòmica del Departament.

La disponibilitat del professor als alumnes, amb prèvia cita, s'indicarà a l'inici del curs. Així es podrà consultar qualsevol aspecte que faci referència a l'assignatura.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes magistrals	25	CE3.1- CE3.2- CE3.3- CE3.4- CE3.5- CE3.6- CE3.7-CE3.8
Col·loquis a classe	2	CE3.2, CE3.3, CE3.4, CE3.5, CE3.6, CE3.7, CE3.8
Conferències (en funció de disponibilitat econòmica)	3	CE3.1, CE3.7, CE3.8

Supervisades

Exercicis en grup a classe i exposició oral	6	CE3.2- CE3.3-CE3.4-.CE3.5- CE3.6- CE3.7- CE3.8-
Exercicis individuals a classe i exposició oral	6	CE3.1-CE3.2- CE3.4- CE3.5- CE3.7- CE3.8-

Autònomes

Estudi personal	40	CE3.1- CE3.2- CE3.3- CE3.4- CE3.5- CE3.6- CE3.7-CE3.8
Lectura de textos i llibres	20	CE3.1CE3.2- CE3.3-.CE3.4- CE3.5- CE3.6- CE3.7- CE3.8-
Recensions	7	CE3.2- CE3.4- CE3.5- CE3.6- CE3.7-.

8.- Avaluació

a. Examen final de comprensió conceptual (70%) b. Examen de Comentari de textos (30%)

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examen de comentari de textos		CE3.1- CE3.2.- CE3.3- CE3.4- CE3.5CE3.6- CE3.7- CE3.8-
Examen de desenvolupament temàtic		CE3.1-CE3.2-CE3.3- CE3.4-CE3.5.-CE3.6- CE3.7-CE3.8-
Activitats i treballs tutoritzats		CE3.1- CE3.2.- CE3.3- CE3.4- CE3.5CE3.6- CE3.7- CE3.8-

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

- AAVV. *Musique et Humanisme à la Renaissance*, Presses de l'École Normale Supérieure, Centre V.L. Saulnier, Univ. Paris-Sorbonne, París, 1993.
- ABELL, A. *Converses amb compositors famosos*, Martí i Gili, Reus, 1992
- ADORNO, Th., *Sobre la música*, ed. Paidós, Pensamiento contemporáneo 62, ICE de la UAB, Barcelona, 2000.
- ATVINS, S. *Johannes Brahms: Life and Letters*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1997
- BARDEZ, JM. *Les écrivains et la musique au XVIIIe*. Slaktine, Ginebra, 1980
- BLACKBURN, B.J.-LOWINSKY, E.E. (ed.) *A Correspondance of Renaissance Musicians*, Clarendon, Oxford, 1991
- BOULEZ, P. *Penser la musique aujourd'hui*, Schott's Shone, Mainz, 1963
- BOWMAN, W.D. *Philosophical Perspectives on Music*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- BRELET, G. *Esthétique et création musicale*, PUF, Paris, 1947
- CANTAGREL, G. *Le moulin et la rivière: air et variations sur Bach.*, Lib. Artheme Fayard, Paris, 1997
- CLARK, S. *The Letters of C.P.E.. Bach*, Clarendon, Oxford, 1997
- CLAUDON, F. *La musique des romantiques*, PUF, Paris, 1992
- CLERCX, S. *Le Baroque et la Musique: Essai d'esthétique musicale*, Lib. Encyclopédique, Bruxelles, 1948
- COMBARIEU, J. *La musique et la magie*, Minkoff, Genève, 1972.- (Reed. Paris, 1909)
- COOK, N.- EVERIST, M. (ed.) *Rethinking Music*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- COURT, R. *Adorno et la Nouvelle Musique*, Klincksieck, Paris, 1981
- CRUZ CRUZ, J. (ed.) *La realidad musical*, Ediciones Universidad de Navarra, Pamplona, 1998
- DALHAUS, C. *Estética de la música*, Reinchenberger, Berlin, 1996
- DALHAUS, C. *L'idée de la musique absolue. Une esthétique de la musique romantique*, [hi ha traducció castellana, idea books, Barcelona, 1999] Contrechamps, Genève, 1997
- DEBUSSY, C. *El señor corchea y otros escritos*, Alianza, Madrid, 1988.- "Alianza Música", 32
- DIDIER, R. *La musique des Lumières*, PUF, Paris, 1985
- DOUMET, C. *Lîle joyeuse. Sept approches de la singularité musicale*, Presses Universitaires de Vincennes, Saint Denis, 1997
- DURAND-SENDRAIL, B. *La musique de Diderot*, Kimé, Paris, 1994
- DURUTTE, C. *Esthétique musicale*, Minkoff, Genève, 1976 (Reed. Paris, 1876)
- ESCAL, F. *Espaces sociaux, espaces musicaux*, Payot, Paris, 1979
- FÉTIS, F.J. *La musique mise à la portée de tout le monde*, Minkoff, Genève, 1977.- (Reed. Paris, 1847)

- FAURE, M. *Musique et société du Second Empire aux années vingt*, Flammarion, Paris, 1985.- “Harmoniques”.
- FISCHER-DISKAU, D. *Hablan los sonidos, suenan las palabras*. Turner, Madrid, 1990
- FUBINI, E. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*, Alianza Música, 31, Madrid, 1988
- FUBINI, E. *Música y lenguaje en la estética contemporánea*, Alianza Música 67, Madrid, 1994
- FUBINI, E., *Música y Estética en la Época Medieval*, Eunsa, Navarra, 2007.
- GAUTIER, J.F. *Palestrina ou l'esthétique de l'âme du monde*, Actes Sud, Arles, 1994
- GEORGIADES, T. *Musica e Linguaggio*, Guida, Napoli, 1989
- GEFEN, G. *Les musiciens et la franc-maçonnerie*, Fayard, Paris, 1993
- GODWIN, J. *L'ésoterisme musical en France, 1750-1950*, Albin Michel, Paris, 1991
- GOZZA, P. (ed.) *La Musica nella rivoluzione scientifica del Seicento*, Il Mulino, Bologna, 1989
- HANSLICK, E. *De lo bello en la música, Ricordi*, Buenos Aires, 1967
- HARNONCOURT, N. *Le discours musical*, Gallimard, Paris, 1984
- HEINE, H. *Mais qu'est-ce que la musique?: Chroniques*, Actes Sud, Arles, 1997
- HOFFMANN, E.T.A. *E.T.A. Hoffmann's Musical Writings*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, 1989.- D. Charlton, ed.
- IMBERTY, M. *Entendre la musique*, Dunod, Paris, 1979, 2 vols.
- LANG, P.H. *Reflexiones sobre la Música*, Debate, Madrid, 1998
- LE CERF DE LA VIÉVILLE. *Comparaison de la musique italienne et de la musique française*, Minkoff, Genève, 1972.- (Reed. Bruxelles, 1705-1706)
- LEBRECHT, N. *¿Quién mató a la música clásica?*, Acento, Madrid, 1997
- LEON TELLO, F.J. *Estudios de historia de la teoría musical*, CSIC, Barcelona, 1962
- LEON TELLO, F.J. *La teoría española de la música en los siglos XVII y XVIII*, CSIC, Barcelona, 1974
- LIEBERMAN, A.- SCHÖFFER, D. *El pentagrama secreto. El mito de la música y la música del mito*, Gedisa, Barcelona, 1997
- LONCKE, J. *Baudelaire et la musique*, A.G. Nizet, Paris, 1975
- MANIATES, M.R. *Mannerism in Italian Music and Culture, 1530-1630*, Manchester Univ. Press, Manchester, 1979
- MARISSIN, M. *Lutheranism, Anti-Judaism, and Bach's "St. John Passion"*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- MARTIN, A. *El padre Feijoo y las ideologías musicales del siglo XVIII en España*, Instituto de Estudios Orensanos, Orense, 1976
- MILLAS-RAURELL. *Correspondència de Beethoven*, Associació de Música “Da Camera”, Barcelona, 1928
- MIRIMONDE, A.P. de, *Astrologie et musique*, Minkoff, Genève, 1978
- NATTIEZ, J.J. *Proust as Musician*, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1989
- NATTIEZ, J.J. *Le combat de chronos et d'orphée*, Christian Bourgois, Mesnil-sur-l'Estrée, 1993
- NEUBAUER, J. *La emancipación de la música*, Visor, Madrid 1992
- PADDISON, M. *Adorno's aesthetics of Music*, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1997
- PALISCA, C.V. *Humanism in Italian Renaissance Musical Thought*, New Haven, 1985

- PALISCA, C.V. *Studies in the history of Italian Music and Music Theory*, Clarendon, Oxford, 1994
- PIGUET, J.C. *Philosophie et Musique*, Georg, Chêne-Bourg, 1996
- POLO, M., *l'Estètica De la Música*, UOC, Barcelona, 2007.
- POUSSEUR, H. *Música, semántica, sociedad*, Alianza, "Alianza Música" Madrid, 1987
- RAGUENET, F. *Parallèle des Italiens et des Français en ce qui regarde la musique des opéras*, Minkoff, Genève, 1976.- (Reed. Paris, 1702-1705)
- ROUSSEAU, J.J., *Escritos sobre música*, col·lecció estètic & crítica, Universitat de València, 2007.
- ROWELL, L. *Introducción a la filosofía de la música*, Gedisa, Barcelona, 1987
- SABATIER, F. *Miroirs de la musique. La musique et ses correspondances avec la littérature et les beaux-arts...* Lib. Artheme Fayard, Paris, 1998.- 2 vols. (I. Segles XV-XVIII, II. Segles XIX-XX)
- SCHAEFFER, P. *A la recherche d'une musique concrete*, Seuil, Paris, 1998
- SCHERLAW JOHNSON, R. *Messiaen*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1994
- SCHLOEZER, B. i SCRIBINE, M. *Problemas de la música moderna*, Seix Barral, Barcelona, 1973
- SCHUTZ, A. *Frammenti di fenomenologia della musica*, Guerini, Milano, 1996
- SCHROEDER, D.P. *Haydn and the Enlightenment*, Clarendon, Oxford, 1997
- SCHUMANN, R. *Schumann on Music. A Selection from the Writings*, Dover, New York, 1988
- SCRUTON, R. *The Aesthetics of Music*, Clarendon Press, Oxford, 1997
- SEBASTIAN, S. *Alquimia y emblemática. La Fuga de Atlanta de Michael Maier*, Tuero, Madrid, 1989
- SCHOPENHAUER, A. *Pensamiento, palabras y música*, Edaf, Madrid, 1998
- SILBERMANN, A. *Estructura social de la música*. Taurus, Madrid, 1961
- SLOBODA, J.A. *The Musical Mind. The Cognitive Psychology of Music*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1986.- "Oxford Psychology Series", n.5
- STEPTOE, A. *Genius and Mind*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- STEVENS, D. (Ed.) *The Letters of Claudio Monteverdi*, Clarendon, Oxford, 1995
- STRAVINSKY, I. *Poética Musical*, Taurus, Madrid, 1977.- "Ensayistas", 147
- STRICKER, R. *Musique du Baroque*, Gallimard, Paris, 1968
- STRUNK, O. *Source Readings in Music History*, Faber, London, 1965, 5 vols
- TABOGA, G. *L'assassinio di Mozart*, Akademos, Pisa, 1997
- TERRASSON, R. *Le testament philosophique de Mozart*, Dervy, Paris, 1996
- TRIAS, E., *El canto de las sirenas*, Galaxia Gutenberg, Círculo de Lectores, Barcelona, 2007.
- TUR MAYANS, P. *Reflexiones sobre educación musical. Historia del pensamiento filosófico musical*. UB, Barcelona, 1992
- WASHINGTON, P. – ROSE, M. *Mozart: las cartas*. Acento, Madrid, 1998
- WEBER, E. *Le Concile de Trente et la Musique. De la Réforme a la Contre-Réforme*. Champion, Paris, 1984
- WEBER, M. *Sociologie de la musique*, Métailie, Paris, 1998
- WICKE, P. *Rock Music : Culture, Aesthetics and Sociology*, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1990

WILLIAMS, A. *Franz Liszt: Selected Letters*, Clarendon, Oxford, 1998
WYMEERSCH van, B., *Descartes et l'évolution de l'esthétique musicale*, Mardaga, Sprimont (Belgique), 1999.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE